

Planter

Glyphosat forlænget i EU frem til 2033

Kommissionen har efter et langt forløb besluttet, at godkendelsen af herbicid-aktivstoffet glyphosat i EU skal forlænges med 10 år. Godkendelsen træder i kraft 16. december 2023 og udløber 15. december 2033.

Viden om

Vilkår i den fornyede godkendelse af glyphosat

Nu, hvor den fornyede EU-godkendelse af aktivstoffet er på plads, går medlemslandene i gang med at revurdere godkendelsen af de formulerede produkter indeholdende glyphosat. Det er en proces, som forventes at tage nogle år. I Danmark er Miljøstyrelsen stadig i gang med at godkende glyphosatprodukter efter de retningslinjer, som blev lagt ved EU-fornyelsen tilbage i 2017, så de nye vilkår vil ikke træde i kraft lige med det samme.

Fornyede vilkår på EU-niveau

- Først og fremmest vil der på EU-niveau komme forbud mod brug af glyphosat til nedvisning af afgrøder / høsthjælp. Det vil formentlig være regler svarende til dem, myndighederne er ved at indfase i Danmark frem mod sommeren 2024 (se nedenfor).
- Medlemslandene skal have særlig fokus på beskyttelse af grundvand/drikkevand. I Danmark monitoreres intensivt for glyphosat i grundvand og drikkevand, og det vurderes ikke, at glyphosat er et problem i denne sammenhæng.
- Der skal ved national vurdering være speciel opmærksomhed på små planteædende pattedyr (f.eks. markmus) og ikke-målplanter.
- Desuden skal der foretages risikohåndtering i forhold til ikke-målorganismer (5-10 m randzoner langs naturarealer, og der bliver krav om brug af afdriftsreducerende udstyr med mindst 75 procent afdriftsreduktion langs disse).
- Der bliver fastlagt maksimale doser af glyphosat, som er 1440 g/ha pr. år i landbrug, og noget større doser, op til 3,6 kg pr. ha. pr. år på ikke-landbrugsarealer.
- Desuden er der et krav om, at ansøgerfirmaerne bag glyphosat skal indsende dokumentation for, at der ikke er uacceptable indirekte effekter på biodiversiteten. Denne dokumentation skal indsendes senest 3 år efter, at en vedtagen procedure i form af et såkaldt "guidance dokument" foreligger i EU.
- Endelig skal medlemslandene være særligt opmærksomme over for ikke-professionel anvendelse af glyphosat, som jo allerede er udfaset i Danmark, og landene pålægges at begrænse eller forbyde anvendelse af glyphosat i offentlige parker og haver,

sportspladser, rekreative områder, skolegårde og legepladser samt i umiddelbar nærhed af sundhedsfaciliteter

Glyphosatmidler i Danmark

I Danmark har der de seneste år været stor udskiftning af glyphosatprodukter, og mange gamle produkter er eller bliver snart forbudte at opbevare og anvende. Det er derfor en rigtig god idé at holde øje med virksomhedens beholdning af glyphosatmidler og i tide få bortskaffet produkter, som bliver ulovlige. Læs mere i artiklen [Ryd op i kemirummet](#).

Specielt skal det i den forbindelse nævnes, at følgende midler bliver **forbudte med udgangen af 2023**:

- ATR Glyphosat 480 (826-15)
- Barbarian Super 360 (357-8)
- Barclay Gallup Hi-Aktiv (357-3)
- Barclay Gallup Super 360 (357-4)
- Bronco (48-57)
- Clinic Up (48-63)
- Glyphomax Classic 360 (48-62)
- Glyphomax HL (756-2)
- Glypper (396-53)
- Monosate G (48-58)
- Roundup Bio (48-16)
- Roundup Flex (48-43)
- Roundup Flick (48-48)
- Roundup PowerMax (48-47)
- Taifun 360 SL (396-46)

Følgende produkter må ikke sælges i 2024, men må opbevares på virksamheden frem til 31. december 2024, og anvendes som beskrevet på etiketterne (undtagen til høsthjælp før høst fra 1. juli 2024 ifølge [bekæmpelsesmiddelbekendtgørelsen nr. 961 af 26/6/2023](#), § 75) frem til 31. december 2024.

- Glyphomax 48 HL (756-7), se note!
- Barclay Barbarian Super 360 (357-16)
- Gallup Hi-Aktiv (357-14)
- Gallup Super 360 (357-15)
- Glyphomax 480 SL (756-8)
- Glypper 360 (396-91)
- Roundup Flex XL (18-670)
- Roundup Flick XL (18-672)
- Roundup PowerMax XL (18-671)
- Roundup XL (18-669)
- Taifun (396-90)

Note: Glyphomax 48 HL (reg.nr. 756-7) bliver forbudt allerede 30. november 2024.

Miljøstyrelsen er pt. i færd med at godkende en række nye glyphosatprodukter med nye navne og nye registreringsnumre. Der er stor kreativitet blandt firmaerne i navngivning af produkter.

F.eks. foreligger der pt. tre versioner af Roundup PowerMax, nemlig de udgående produkter Roundup PowerMax (48-47), Roundup PowerMax XL (18-671) og det fortsættende produkt Roundup PowerMax XXL (18-684), og tilsvarende for produkter fra andre firmaer. Som bruger skal du være meget opmærksom på, hvilken produktversion, du har med at gøre, så du ikke kommer til at foretage dig noget ulovligt.

De nygodkendte og fortsættende glyphosatprodukter har pt. udløbsdato den 15. december 2024, men denne dato forventes at blive administrativt forlænget af Miljøstyrelsen i løbet af 2024, så den dato skal man pt. ikke hæfte sig særligt ved.

Alle lovlige glyphosatprodukter vil du løbende kunne finde på listen [Godkendte pesticider i Danmark \("Positivlisten"\)](#) i [Middeldatabasen](#), og kan søges frem med aktuelle godkendelsesvilkår i Middeldatabasen.

Forløb omkring den fornyede godkendelse

Der er tidligere redegjort for processen i forbindelse med den fornyede godkendelse i [Fornyset godkendelse af glyphosat i EU – proces og status](#) og [Godkendelsen af glyphosat i EU er midlertidigt forlænget](#).

Processen vil derfor ikke blive gentaget her, men vi vil nævne nogle af punkterne, som i 2023 ledte frem til den fornyede godkendelse.

På baggrund af den store mængde høringsmateriale, der var indkommet i den offentlige høring om vurderingen af glyphosat, var vurderingen, at der var behov for længere tid end oprindeligt planlagt til at vurdere materialet. Det var også årsagen til, at glyphosat i 2022 midlertidigt fik forlænget sin godkendelse med 1 år.

Den 6. juli 2023 sendte det europæiske fødevarer sikkerhedsagentur EFSA sine konklusioner til EU Kommissionen.

Kommissionen har herefter forelagt sit udkast til vurderingsrapport for Den Stående Komité for Planter, Dyr, Fødevarer og Foder (SCoPAFF). Det skete på møder den 13. juli og 22. september 2023.

På den baggrund skulle der stemmes om forlængelsen i SCoPAFF den 13. oktober 2023. Afstemningen resulterede i et flertal blandt EU's medlemslande, idet 17 lande stemte for forlængelsen, svarende til 62,9 pct. af medlemslandene.

Imidlertid undlod Belgien, Bulgarien, Frankrig, Italien, Malta, Holland og Tyskland at stemme, og Kroatien, Luxembourg og Østrig stemte imod forlængelsen. Det resulterede i, at kun 41,7 pct. af befolkningerne stemte for forlængelsen. Der var derfor ikke det krævede flertal, som repræsenterer mindst 65 pct. af EU's befolkning, og som følge heraf kunne forslaget ikke vedtages i SCoPAFF.

Den 16. november var forslaget så igen oppe i den såkaldte appelkomite, men heller ikke her kunne der samles et kvalificeret flertal for forlængelsen. Det resulterede i, at Kommissionen samme dag meldte ud, at man ville vedtage sit eget forslag om en 10-årig forlængelse af glyphosat.

Den 28. november kom så [Kommissionens gennemførelsesforordning nr. 2023/2660](#), gældende fra 16/12-2023, som giver den juridiske basis for forlængelsen.

Kommentar til forløbet

Hele forløbet kan karakteriseres som noget rodet. Der har været mange interesser på spil, og der har bl.a. på sociale medier og i medierne generelt været en heftig debat om forlængelsen. Hovedpunkter i debatten har bl.a. været, om glyphosat er skadelig for biodiversiteten på naturarealer gennem indirekte effekter på fødekæderne, og om glyphosat kan skade nervesystemet og bl.a. fremkalde Parkinsons syge. Begge disse punkter er adresseret i den risikovurdering, som er lavet.

I lyset af, at gennemgangen af det meget store dokumentationsmateriale ikke har afsløret forhindringer for en forlængelse, kan man også undre sig over, at to af rapportørlandene, som har gransket materialet, nemlig

Frankrig og Holland, ikke har set sig i stand til at stemme for en forlængelse ved afstemningerne i SCoPAFF og appelkomiteen.

Læs mere om glyphosatforbud

Glyphosathandlingsplan: Lad os sammen sænke glyphosatforbruget

Emneord

Godkendelser

Herbicerider

Integreret plantebeskyttelse - IPM

+1

Planter

Tema: Integreret plantebeskyttelse - IPM

Dyrkning efter IPM-principper skal bidrage til at gøre landbrugsproduktionen mindre afhængig af pesticider. Du får via denne side adgang til konkret viden og inspiration til at dyrke dine afgrøder, så indsatsen med kemiske plantebeskyttelsesmidler bliver ...

Publiceret: 18. december 2023

Opdateret: 18. december 2023

Vil du vide mere?

Jens Erik Jensen

Landskonsulent, Planteværn

SEGES Innovation P/S

jnj@seges.dk

+45 2171 7706

Carsten Fabricius

Landskonsulent, Afdelingsleder

SEGES Innovation P/S

cars@seges.dk

+45 2924 5175

Poul Henning Petersen

Landskonsulent, Planteværn

SEGES Innovation P/S

Støttet af

Promilleafgiftsfonden for landbrug

SEGES Innovation P/S	Tlf.	8740 5000
Agro Food Park 15	Fax.	8740 5010
8200 Aarhus N	Email	info@seges.dk